

**Francesc
Gudiol,
Cap del Servei de
Malalties Infeccioses
de l'Hospital
Universitari de
Bellvitge/
IDIBELL**

FRANCESC GUDIOL

Cap del Servei de Malalties Infeccioses de l'Hospital Universitari de Bellvitge/IDIBELL

- Llicenciatura de Medicina per la Universitat de Barcelona el 1969
- Especialista en Medicina Interna
- Doctor en Medicina per la Universitat de Barcelona
- Catedràtic en Medicina de la Universitat de Barcelona
- Coordinador del grup de Recerca Consolidat SGR "Patologia Infecciosa i Sensibilitat Antibiòtica"
- Director del programa de Vigilància Infecció Nosocomial a Catalunya (VINCat) del Departament de Salut
- 270 articles en revistes indexades

GRUP DE PATOLOGIA INFECCIOSA I SENSIBILITAT ANTIBIÒTICA

Aquest grup, consolidat des del 1995 i on hi treballen uns 45 professionals (15 Investigadors principals i 30 col·laboradors), és un grup mixt format per investigadors dels serveis de malalties infeccioses i de microbiologia, que actuen sinèrgicament. La majoria dels investigadors del grup són metges que fan la seva recerca a temps parcial perquè també fan tasca assistencial i docent. La recerca del grup és de tipus translacional; parteix de preguntes clíniques i procura buscar respostes i generar evidència científica per millorar la pràctica mèdica. Es desenvolupa físicament en diversos àmbits: llits d'hospitalització i consultes generals, consultes externes monogràfiques (una de SIDA i una altra de Tuberculosi), laboratoris de microbiologia de l'Hospital Universitari i

laboratoris d'infeccions experimentals on es treballa amb models animals i que estan situats a la Universitat de Barcelona. El grup participa activament en els programes de recerca cooperativa de xarxes (REIPI) i cibers (CIBERES).

Línies de recerca

- Epidemiologia clínica i molecular de les infeccions associades a l'àmbit sanitari
- Meningitis bacterianes
- Infeccions protèsiques
- Pneumònia
- Tuberculosi
- VIH
- Infeccions en pacients amb càncer o trasplantaments

L'ENTREVISTA ➔ **“ Les resistències dels antibiòtics poden afectar negativament, no tan sols a qui es pren el medicament, sinó a tot el col·lectiu. ”**

FRANCESC GUDIOL

En què consisteix el programa VINCat del que n'és el director?

El VINCat és un programa del Departament de Salut que estableix un sistema de vigilància unificat de les infeccions nosocomials als hospitals de Catalunya. La seva missió és contribuir a reduir les taxes d'aquestes infeccions mitjançant la vigilància epidemiològica activa i continuada i la posada en marxa d'intervencions estratègiques. El programa es fonamenta en la tasca que porten a terme els professionals dels equips de control d'infecció de més de 60 hospitals catalans, té un centre coordinador, un comitè tècnic i una sèrie de bases de dades on-line. Més enllà de conèixer la prevalença global, el programa permet identificar les taxes d'incidència d'infecció vinculades a procediments concrets que tenen lloc a l'àmbit hospitalari, establir tendències i comparacions. Encara que la recerca no és un objectiu principal del VINCat, el fet de disposar de dades homogènies d'un gran nombre de procediments ha de fer possible la realització d'importants estudis epidemiològics i d'intervenció per millorar la pràctica sanitària i la seguretat dels pacients.

Quina és la importància dels antibiòtics i d'establir una bona política en aquest sentit?

Els antibiòtics són fonamentals per obtenir la curació d'un gran nombre d'infeccions i, a més, molts avenços terapèutics tant mèdics com quirúrgics no es podrien aplicar si no en disposéssim. Tenen però una característica que els fa diferents dels altres fàrmacs: actuen contra organismes vius que són capaços de desenvolupar resistències per defensar-se. A més, aquestes resistències poden afectar negativament no tan sols a la persona que pren l'antibiòtic sinó a tot el col·lectiu, amb grans repercussions de tipus ecològic. Per tant és necessari fer-los servir de forma adequada, encara que això no és senzill. La política d'antibiòtics consisteix en l'elaboració i aplicació de programes d'ajuda dirigits als diferents especialistes amb l'objectiu de facilitar-los l'ús òptim d'aquests fàrmacs, basat en el coneixement i l'evidència científica.

Quina aplicació directa té o pot tenir la seva investigació per al malalt?

La nostra investigació, si està ben plantejada i realitzada, ha de tenir aplicació directa en la pràctica mèdica; de fet, les preguntes que busquem resoldre sorgeixen molts cops directament de l'observació i maneig dels pacients. Tanmateix, abans de que les noves troballes arribin a formar part de la pràctica clínica s'ha de córrer un camí molt llarg que inclou estudis experimentals i pilots, estudis aleatoritzats, assaigs clínics, elaboració i implantació de guies, i estudis d'eficàcia i cost en la pràctica real. Aquest tipus d'investigació, aplicada a temes d'interès elevat per la salut pública, sol tenir molta rellevància que es tradueix en part en l'alt nombre de citacions que tenen els articles publicats.

L'ENTREVISTA

Com descriuria el panorama dels científics a Espanya?

Es conegut que a l'estat espanyol hi ha un dèficit estructural i de finançament pel que fa a la recerca que ve de lluny. Tot i així s'ha de reconèixer que darrerament, en la recerca biosanitària, hi ha hagut un esforç d'inversió important i que la creació i manteniment de les xarxes d'investigació col·laborativa com ara les RETICS i els CIBERs han ajudat molt. La creació dels instituts sanitaris ha d'ésser també un aspecte positiu. Al nostre àmbit, a Catalunya, hi ha grups molt potents, però en general es pot dir que la recerca encara està infrafinançada i que la política en aquest aspecte és molt erràtica, sobretot pel que afecta a les expectatives dels investigadors joves. La recerca als hospitals es pot veure compromesa també per la crisi econòmica, en tant que aquesta afecti a la incorporació de nous professionals i condicioni una sobrecàrrega assistencial. Si no canvien aquests aspectes serà difícil donar un salt qualitatiu.

Com entén l'espai Biopol'H i com creu que el podria ajudar a desenvolupar la seva tasca?

El Biopol'H és un projecte ambiciós, interessant, de futur. És difícil no veure'l amb optimisme, encara que es planteja com un projecte a llarg termini i que pel camí poden passar moltes coses. Aglutinar els nostres dos grans hospitals, la universitat, l'institut sanitari de recerca, l'institut de biotecnologia i diverses empreses privades emprenedores en un sol espai i amb uns objectius comuns, pot suposar un gran salt endavant per a la recerca i un focus de desenvolupament econòmic per tota la regió.